

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027
ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 1	ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ: 13	

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

1. Ο λόγος ανάγκη της ψυχής (Β΄ Έκδοση), Κείμενα Λογοτεχνίας Α΄ Γυμνασίου, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2014= Λ.Α.Ψ., Α΄.
2. Ο λόγος ανάγκη της ψυχής (Β΄ Έκδοση), Κείμενα Λογοτεχνίας Β΄ Γυμνασίου, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2014= Λ.Α.Ψ., Β΄.
3. Ο λόγος ανάγκη της ψυχής, Ερωτήσεις – Δραστηριότητες, Βιβλίο εκπαιδευτικού, Υ.Α.Π. Λευκωσία, Α΄ έκδοση 2011.
4. Ο λόγος ανάγκη της ψυχής, Ερωτήσεις – Δραστηριότητες, Βιβλίο εκπαιδευτικού, Υ.Α.Π. Λευκωσία, 2013.
5. Λεξικό λογοτεχνικών όρων, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2004 = Λ.Λ.Ο.
6. Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως, Υ.Α.Π., Λευκωσία 2012

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΠΕΡΙΝΟ:

Γενικός σκοπός του μαθήματος της Λογοτεχνίας στο Εσπερινό Γυμνάσιο είναι η **εξοικείωση** των μαθητών/μαθητριών με τη λογοτεχνία ως **αισθητικό** και **κοινωνικοπολιτισμικό φαινόμενο**, με στόχο την καλλιέργεια του **λογοτεχνικού γραμματισμού**, τη διεύρυνση της **μορφωτικής** τους συγκρότησης και την ανάπτυξη της **κριτικής** και **αισθητικής** τους αντίληψης.

Η **Σύνοψη Στοιχείων Λογοτεχνικού Γραμματισμού** λειτουργεί ως υποστηρικτικό εργαλείο για τη **διδασκαλία** και την **αξιολόγηση** του μαθήματος. Περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία λογοτεχνικού γραμματισμού που αναμένεται να κατακτήσουν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη φοίτησή τους στο Εσπερινό Γυμνάσιο και αποτελεί κοινό πλαίσιο αναφοράς για εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες. Για αναλυτικότερη ενημέρωση, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ανατρέχουν στο θεωρητικό υλικό για τον Λογοτεχνικό Γραμματισμό που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Η διδασκαλία της Λογοτεχνίας βασίζεται στις αρχές της **διαφοροποιημένης διδασκαλίας**, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εκπαιδευτικές εμπειρίες, τις μαθησιακές ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τους επαγγελματικούς προσανατολισμούς των μαθητών/μαθητριών. Ο/Η εκπαιδευτικός οργανώνει τη διδασκαλία με ευελιξία, προσαρμόζοντας το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες και την αξιολόγηση στις δυνατότητες, στον βαθμό ετοιμότητας και στις ανάγκες της κάθε τάξης.

Βασικές αρχές της διδασκαλίας των λογοτεχνικών κειμένων είναι η έμφαση στο **περιεχόμενο** και στα **διαχρονικά μηνύματά** τους, η σύνδεσή τους με το **ιστορικό, κοινωνικό** και **καλλιτεχνικό** τους πλαίσιο, η **επικαιροποίησή** τους, καθώς και η **διακειμενική, η διαθεματική** και η **διακαλλιτεχνική προσέγγισή** τους.

Οι Τρεις Άξονες του Προγράμματος Σπουδών:

Το Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες:

- **Γνωστικό Περιεχόμενο:** Εστιάζει στην καλλιέργεια του λογοτεχνικού γραμματισμού, στην ανάπτυξη της γλωσσικής και αισθητικής αγωγής, στην απόκτηση βασικών γνώσεων για τη λογοτεχνία και στην κατανόηση των κειμένων σε σχέση με το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο. Παράλληλα, επιδιώκει την ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας και την ορθή αξιοποίηση της βασικής λογοτεχνικής ορολογίας.
- **Αξιακό Περιεχόμενο:** Αποσκοπεί στην καλλιέργεια ανθρωπιστικών και δημοκρατικών αξιών, στον σεβασμό της πολιτισμικής κληρονομιάς, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της διαφορετικότητας, καθώς και στην ανάπτυξη αισθητικού κριτηρίου και υπεύθυνης κοινωνικής στάσης.
- **Κομβικές Δεξιότητες του 21ου αι.:** Επιδιώκει την ανάπτυξη της αναλυτικής, συνθετικής και κριτικής σκέψης, την κατανόηση διαφορετικών οπτικών, την παραγωγή τεκμηριωμένου προφορικού και γραπτού λόγου και τη δημιουργική αξιοποίηση της λογοτεχνίας για την ερμηνεία της πραγματικότητας.

ΣΥΝΟΨΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	
Τα γένη της Λογοτεχνίας	Ποίηση, πεζογραφία, θέατρο
A. Δημοτική Ποίηση	
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, υπερβολή, σχήμα κύκλου, ασύνδετο σχήμα. <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό, ζωντανές εικόνες, έμφαση στο νόημα και συναισθηματική ένταση
Χαρακτηριστικά Δημοτικής Ποίησης	Κανόνας της ισομετρίας Δεκαπεντασύλλαβος στίχος Επαναλήψεις Σχήμα των τριών Σχήμα του αδυνάτου Τυπικά επίθετα (σταθεροί χαρακτηρισμοί προσώπων ή πραγμάτων) Λιτός και ζωντανός λόγος
B. Παραδοσιακή Ποίηση	
Χαρακτηριστικά	Μέτρο, στροφές, ομοιοκαταληξία, λυρικό ύφος, συνάφεια τίτλου και περιεχομένου του ποιήματος
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Το ποιητικό υποκείμενο: η «φωνή» που εκφράζεται στο ποίημα	Διάκριση ποιητικού υποκειμένου από τον δημιουργό του ποιήματος, δηλ. τον ποιητή
Γ. Μοντέρνα Ποίηση	
Χαρακτηριστικά	Ελεύθερος στίχος, απουσία μέτρου, απουσία ομοιοκαταληξίας, άνισες στροφές, χαλαρή στίξη, χαλάρωση της λογικής και νοηματικής αλληλουχίας, ασάφεια νοημάτων, σύμβολα, διασκελισμός, απλή και

	καθημερινή γλώσσα, αινιγματικός/αμφίσημος τίτλος σε σχέση με το περιεχόμενο του ποιήματος
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα. <u>Λειτουργία</u> : (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Το ποιητικό υποκείμενο: η «φωνή» που εκφράζεται στο ποίημα	Διάκριση <u>ποιητικού υποκειμένου</u> από τον δημιουργό του ποιήματος, δηλ. τον ποιητή
Ποιητική λέξη – Σύμβολο Σημασία και συμβολιστική λειτουργία της ποιητικής λέξης Συγκινησιακός χαρακτήρας της ποίησης	Η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία τους ως συμβόλων Λειτουργία του ποιητικού συμβόλου ως εμπλουτισμένου γλωσσικού σημείου με μεταφορικές σημασίες Συναισθηματική και νοηματική αλληλουχία λέξεων
Δ. Πεζογραφία	
Βασικές μορφές έντεχνης πεζογραφίας	Διήγημα, μυθιστόρημα, νουβέλα, χρονικό, μαρτυρίες, ημερολόγιο, βιογραφία, (αυτό)βιογραφία, αυτοβιογραφική αφήγηση, παραμύθι, ευθυμογράφημα
Ο αφηγητής: η «φωνή» που αφηγείται	Διάκριση αφηγητή από τον συγγραφέα (Ο αφηγητής ως πλασματικό πρόσωπο/δημιούργημα του συγγραφέα) Τύπος αφηγητή (συμμετοχή στην ιστορία): <u>Ομοδιηγητικός</u> : συμμετέχει στην ιστορία που αφηγείται είτε ως πρωταγωνιστής (<u>αυτοδιηγητικός</u>) είτε ως αυτόπτης μάρτυρας/ δευτερεύων χαρακτήρας. <u>Ετεροδιηγητικός</u> : δεν συμμετέχει καθόλου στην ιστορία (αόρατος παρατηρητής). Πρόσωπο αφήγησης: Πρωτοπρόσωπη αφήγηση (σε α' πρόσωπο) Τριτοπρόσωπη αφήγηση (σε γ' πρόσωπο)
Αφηγηματική δομή Τα δομικά στοιχεία της αφήγησης	Αφηγητής, πρόσωπα (χαρακτήρες, ήρωες) χώρος, χρόνος, ιστορία, επεισόδια, πλοκή (η οργάνωση και η εξέλιξη των γεγονότων)
Αφηγηματικοί τρόποι	Αφήγηση, διάλογος, περιγραφή, μονόλογος, σχόλιο <u>Λειτουργία</u> : συμβάλλουν στην εξέλιξη της δράσης, στην παρουσίαση των προσώπων, στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων και στη δημιουργία ατμόσφαιρας.
Αφηγηματικές τεχνικές	Τρόποι απόδοσης του λόγου των προσώπων: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος Τεχνικές σχετικές με τον χρόνο: <u>αναδρομή</u> (επιστροφή της αφήγησης σε γεγονότα που προηγήθηκαν της κύριας δράσης), <u>πρόληψη/προοικονομία</u> (προαναγγελία γεγονότων που θα συμβούν αργότερα), <u>επιτάχυνση</u> (παράλειψη μέρους της ιστορίας ή περιληπτική του απόδοση), <u>επιβράδυνση</u> (καθυστέρηση της εξέλιξης της

	αφήγησης μέσω εκτενούς περιγραφής ή σχολιασμού), <i>επανάληψη</i>
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο κείμενο	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα. <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Παραμύθια Βασικοί τύποι και χαρακτηριστικά του παραδοσιακού παραμυθιού Σχέση παραδοσιακών και σύγχρονων παραμυθιών	Μοτίβα και εκφραστικοί τρόποι, ομοιότητες και διαφορές ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή ανάμεσα στα παραδοσιακά και στα σύγχρονα «ανατρεπτικά» παραμύθια επώνυμων συγγραφέων
Χιούμορ Τρόποι έκφρασης του χιούμορ στη λογοτεχνία και η λειτουργία τους	<u>Τρόποι έκφρασης του χιούμορ:</u> λογοπαίγνια, διφορούμενα μηνύματα, παρηχήσεις, επαναλήψεις, υπερβολή, ειρωνεία, σάτιρα, απρόσμενες ή ανατρεπτικές καταστάσεις, κωμικοί διάλογοι, άλλα γλωσσικά παιχνίδια <u>Λειτουργία:</u> δημιουργούν το κωμικό αποτέλεσμα, προκαλούν γέλιο ή χαμόγελο, σατιρίζουν πρόσωπα, συμπεριφορές ή κοινωνικές καταστάσεις, ανατρέπουν ή υπονομεύουν τη συμβατική αντίληψη των πραγμάτων, καλλιεργούν τον προβληματισμό μέσα από το χιούμορ.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Περίοδοι Διδασκαλίας
	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	
	Κείμενο 1: Ζεράρ Ντε Νερβάλ, «Ιστορία μιας φώκιας, Λ.Α.Ψ., Β΄, σελ. 48.	3
Δείκτες Επιτυχίας- Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να γνωρίζουν την τυπολογία του παραμυθιού και να διακρίνουν τη σχέση ανάμεσα στα παραδοσιακά και στα σύγχρονα παραμύθια, σε συνάρτηση με την εποχή και το πολιτισμικό πλαίσιο παραγωγής τους.	1. α. Αναγνώριση των βασικών χαρακτηριστικών του παραδοσιακού παραμυθιού (προσωποποίηση των ζώων, διδασκτικός χαρακτήρας, ηθικό δίδαγμα) β. Διάκριση των στοιχείων που συνδέουν το κείμενο με το παραδοσιακό παραμύθι και των στοιχείων που το διαφοροποιούν ως σύγχρονη λογοτεχνική αφήγηση.	
2. Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων.	2. α. Αναγνώριση του αφηγήματος ως σύντομου πεζογραφικού κειμένου και διάκριση των βασικών χαρακτηριστικών του σε σχέση με άλλα είδη της έντεχνης πεζογραφίας β. Αναγνώριση των χαρακτηριστικών της λαϊκότητας αφήγησης και της λειτουργίας τους στην απόδοση του μηνύματος του κειμένου.	
3. Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου.	3. α. Αναγνώριση των βασικών δομικών στοιχείων της αφήγησης: ιστορία, πλοκή, επεισόδια, αφηγητής, πρόσωπα, χώρος και χρόνος β. Αναγνώριση του προσώπου αφήγησης και της εναλλαγής πρωτοπρόσωπης και τριτοπρόσωπης αφήγησης, καθώς και κατανόηση της λειτουργίας τους στην παρουσίαση των γεγονότων γ. Εξέταση του ρόλου του αφηγητή και των προσώπων στην εξέλιξη της αφήγησης και στη διαμόρφωση του νοήματος του κειμένου	
4. Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη.	4. Σύγκριση του λογοτεχνικού κειμένου με άλλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) ως προς την απόδοση της σχέσης ανθρώπου και φύσης 5. α. Εντοπισμός της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση	

5. Να ευαισθητοποιούνται σε θέματα οικολογίας.	και τα ζώα, όπως αναδεικνύεται στο κείμενο β. Συσχέτιση των μηνυμάτων του κειμένου με σύγχρονα οικολογικά προβλήματα και τις επιπτώσεις τους στην ποιότητα ζωής γ. Ερμηνεία της αξίας της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης	
6. Να αναγνωρίζουν τα βασικά εκφραστικά μέσα του αφηγηματικού λόγου και να κατανοούν τη λειτουργία τους στον λόγο.	6. Εντοπισμός των εκφραστικών μέσων και κατανόηση της λειτουργίας τους στη δημιουργία εικόνων, ύφους και νοημάτων (π.χ. προσωποποίηση)	
	Κείμενο 2: Νίκος Καββαδίας, «Στο άλογό μου», Λ.Α.Ψ., Β΄, σελ. 50.	3
Δείκτες Επιτυχίας- Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων.	1. α. Αναγνώριση της επιστολικής αφήγησης ως ιδιαίτερης μορφής αφηγηματικού λόγου β. Εντοπισμός στοιχείων της επιστολικής μορφής (χρήση β΄ προσώπου, άμεση επικοινωνία με τον αποδέκτη, προσωπικός και εξομολογητικός τόνος)	
2. Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου.	2. α. Διάκριση του ομοδιηγητικού αφηγητή, του προσώπου αφήγησης και του αποδέκτη του επιστολικού λόγου β. Εξέταση της οργάνωσης της αφήγησης (αναδρομές, επεισόδια, χώρος, χρόνος) και της λειτουργίας τους στην εξέλιξη της σχέσης του αφηγητή και με το άλογό του	
3. Να διακρίνουν ένα λογοτεχνικό κείμενο από άλλες μορφές/είδη λόγου και καλλιτεχνικής έκφρασης, και να αντιλαμβάνονται ότι η λογοτεχνία είναι ιδιαίτερη «γλώσσα» με διαφορετικά επίπεδα σημασίας.	3. Σύγκριση του κειμένου με προσωπική επιστολή ή πολεμική μαρτυρία, ώστε να αναδειχθούν τα στοιχεία που προσδίδουν λογοτεχνικό χαρακτήρα στο έργο (εικόνες, εκφραστικά μέσα, συγκινησιακή φόρτιση, εξομολογητικός τόνος)	

4. Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη. 5. Να μελετούν και να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο. 6. Να ευαισθητοποιούνται σε θέματα οικολογίας.	4. α. Σύγκριση της απόδοσης του πολέμου και της σχέσης ανθρώπου-ζώου στο κείμενο με αντίστοιχες αναπαραστάσεις στις εικαστικές τέχνες, στη μουσική, στο θέατρο ή στον κινηματογράφο β. Επισήμανση ομοιοτήτων και διαφορών ανάμεσα στον λογοτεχνικό λόγο και σε άλλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης ως προς τα εκφραστικά μέσα και την απόδοση του πολέμου και της σχέσης ανθρώπου-ζώου 5. Συσχέτιση του κειμένου με άλλα λογοτεχνικά έργα ή έργα τέχνης που αναδεικνύουν τη σχέση ανθρώπου και ζώου, τις συνέπειες του πολέμου και τις πανανθρώπινες αξίες. 6. α. Διερεύνηση της σχέσης ανθρώπου και ζώου, όπως αναδεικνύεται στο κείμενο και της αξίας του σεβασμού προς κάθε μορφή ζωής. β. Συσχέτιση των προβληματισμών του κειμένου με σύγχρονα ζητήματα προστασίας και ευημερίας των ζώων <u>Εισηγήσεις-Δραστηριότητες:</u> 1. Προτείνεται η συνανάγνωση με το διήγημα: Αργύρης Εφταλιώτης, «Ο μπάρμπα Γιάννης και ο γάδαρός του», Νησιώτικες ιστορίες, Αθήνα, Νεφέλη 1989, σελ. 158-162 http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL105/29/1695,5441/extras/texts/indexm_2_parallilo_keimeno_2.Html 2. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει τις ακόλουθες ταινίες: Steven Spielberg, War Horse, (2011) Robert Redford, The Horse Whisperer, (1999)	
--	--	--

	Κείμενο 3: Κώστας Βασιλείου, «Επειδή», Λ.Α.Ψ., Β΄, σεΛ. 57.	3
Δείκτες Επιτυχίας- Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν τα βασικά γένη της λογοτεχνίας (ποίηση/πεζογραφία/θέατρο). 2. Να διακρίνουν τη μοντέρνα ποίηση από την παραδοσιακή έμμετρη. 3. Να αντιλαμβάνονται τη διαλεκτική σχέση της κυπριακής λογοτεχνίας με την ευρύτερη νεοελληνική λογοτεχνία, την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια. 4. Να μελετούν και να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο. 5. Να ευαισθητοποιούνται σε θέματα οικολογίας. 6. Να αναπτύσσουν την ικανότητα κατανόησης των αλλαγών που προκαλούνται από τη δραστηριότητα του	1. Ποίηση ως λογοτεχνικό γένος και τα βασικά χαρακτηριστικά της 2. Εντοπισμός βασικών χαρακτηριστικών της μοντέρνας ποίησης σε επίπεδο μορφής (μέτρο, στροφές, ελεύθερος στίχος) και εκφραστικών τρόπων (επανάλληψη, ειρωνεία, συμβολισμός) και δραματικού ύφους. 3. α. Παραλληλισμός των γνωρισμάτων της κοινωνίας της Κύπρου, όπως αποτυπώνεται στο λογοτεχνικό κείμενο, με εκείνα άλλων σύγχρονων κοινωνιών β. Ερμηνεία του με βάση τα ιδιαίτερα γεωφυσικά, ανθρωπολογικά, ιστορικά δεδομένα του νησιού 4. Παρουσίαση σύζευξης / σύγκλισης των λογοτεχνικών κειμένων, όχι μόνο μεταξύ τους αλλά και με άλλες μορφές τέχνης (π.χ. θέατρο, μουσική, εικαστικές τέχνες, κινηματογράφος) 5. α. Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση, καθώς και οι συνέπειες της διατάραξης της οικολογικής ισορροπίας για τον ίδιο τον άνθρωπο. β. Σύγχρονα οικολογικά προβλήματα και οι επιπτώσεις τους στην ποιότητα ζωής 6. Ανάπτυξη στάσεων υπεύθυνης συμπεριφοράς για την προστασία και την αειφορία του περιβάλλοντος.	

ανθρώπου και την ευθύνη του ως μεμονωμένου πολίτη.	<u>Εισηγήσεις-Δραστηριότητες:</u> 1. Προτείνεται η συνανάγνωση με το ποίημα του Ντρεφό Αγκόλλι, «Ο θάνατος του δάσους» (Λ.Α.Ψ., Β', σελ. 58) 2. Προτείνεται η ακρόαση των ακόλουθων τραγουδιών: • «Ο εφιάλτης της Περσεφόνης» (Ν. Γκάτσος – Μ. Χατζηδάκης) • «Αν θα μπορούσα τον κόσμο να άλλαξα» (Ντ. Χατζηκαμπάνη – Φ. Πλιάτσικας)	
	ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	9
	ΣΥΝΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	2
	ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΙΣ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	2

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Ένα (1) Διαγώνισμα διάρκειας σαράντα (40') λεπτών για κάθε τετράμηνο	- Προφορική επίδοση - Κατ' οίκον εργασία - Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης (διαθεματικές εργασίες, εργασίες τύπου Project, κ.ά.) - Συμμετοχή σε διαγωνισμούς